

DAVLAT MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTIDA KUZATUV KENGASHNING OLIB BORILISHI

Normurodova Shaxnoza Aktamovna

Toshkent Shaxar Yangihayot tumani

49 – sonli Davlat Maktabgacha Ta'lim tashkiloti direktori

Annotatsiya: Ushbu maqolada bugungi kunda maktabgacha ta'lim (MTT) rivojlanishi global miqyosda e'tibor markazida bo'lib, bu sohani takomillashtirishga qaratilgan bir qator muhim tendentsiyalar va tashabbuslar mavjud. Maktabgacha ta'lim nafaqat bolalarni maktabga tayyorlash, balki ularning kognitiv, ijtimoiy, emotsional va jismoniy rivojlanishiga zamin yaratish uchun ham muhim ahamiyatga ega ekanligi haqida soʻz boradi.

Kalit soʻzlar: maktabgacha ta'lim, takomillashtirish, faoliyat, tashabbus, rivojlanish, sifat, nazorat, imkoniyat.

Аннотация: В этой статье рассматривается развитие дошкольного образования (MTT) сегодня в центре внимания во всем мире, и есть ряд важных тенденций и инициатив, направленных на улучшение этой области. Говорят, что дошкольное образование важно не только для подготовки детей к школе, но и для создания основы для их когнитивного, социального, эмоционального и физического развития.

Ключевые слова: дошкольное образование, совершенствование, деятельность, инициатива, развитие, качество, контроль, возможность.

Annotation: in this article, today the development of preschool education (MTT) is the focus on a global scale, with a number of important trends and initiatives aimed at improving this area. It is said that preschool education is important not only to prepare children for school, but also to lay the groundwork for their cognitive, social, emotional and physical development.

Keywords: preschool education, improvement, activity, initiative, Development, Quality, Control, opportunity.

Bugungi kunga kelib O'zbekiston Respublikasi maktabgacha ta'lim vazirligi tasarrufidagi maktabgacha ta'lim tashkilotlarida bolalarni sifatli maktab ta'limiga tayyorlashga alohida e'tibor qaratilmoqda. Ko'plab davlatlar barcha bolalar uchun maktabgacha ta'lim olish imkoniyatini yaratishga intilmoqda. Bu, ayniqsa, kam ta'minlangan oilalardan chiqqan bolalar uchun muhim, chunki MTT ularga teng imkoniyatlar beradi. Maktabgacha ta'lim tizimini yanadarivojlantirish uchun MTT o'qituvchilarining malakasini oshirish eng muhim vazifalardan biri hisoblanadi. O'qituvchilar bolalar psixologiyasi, pedagogika, o'qitish metodlari va bolalarni rivojlantirishning turli jihatlarini bo'yicha yaxshi tayyorgarlikka ega bo'lishlari kerak.

Zamonaviy o'quv dasturlari bolalarning yoshiga mos kelishi, ularning qiziqishlarini hisobga olishi va har tomonlama rivojlanishini ta'minlashi kerak. O'quv dasturlari o'yin texnologiyalari, loyiha asosidagi ta'lim va boshqa innovatsion usullarni o'z ichiga olishi mumkin.

MTTda bolalarning rivojlanishini baholashning samarali tizimini yaratish muhim. Baholash bolaning bilimini emas, balki uning ijtimoiy, emotsional va kognitiv rivojlanishini ham hisobga olishi kerak.

“Maktabgacha ta'lim va tarbiya to'g'risida”gi O'zbekiston Respublikasining Qonuni ijrosini ta'minlash, shuningdek, ilk va maktabgacha yoshdagi bolalarga samarali ta'lim-tarbiya berish hamda qulay shart-sharoitlar yaratish maqsadida Vazirlar Mahkamasi qaror qiladi:

Quyidagilarni nazarda tutuvchi maktabgacha ta'lim va tarbiyaning davlat standarti 1- ilovaga muvofiq tasdiqlansin:

- davlat standartining maqsadi, asosiy vazifalari va prinsiplari;
- maktabgacha ta'limning namunaviy o'quv rejasi;
- davlat standartini joriy etish hamda unga rioya etilishini nazorat qilish;
- davlat standartining tarkibiy qismlari, jumladan:
 - ilk va maktabgacha yoshdagi bolalar rivojlanishiga qo'yiladigan davlat talablari;
 - maktabgacha ta'lim tashkilotining davlat o'quv dasturi;
 - maktabgacha ta'lim tashkilotlarini o'yinlar to'plami, o'yinchoqlar, mebel, jihozlar va boshqa texnik, reabilitatsiya vositalari bilan jihozlash me'yorlari va shu kabi qarorlar qabul qilindi.

Davlat maktabgacha ta'lim tashkilotida (MTT) Kuzatuv kengashi faoliyatini tashkil etish va olib borish tartibi "Davlat maktabgacha ta'lim tashkilotlari Kuzatuv kengashlari to'g'risida Nizom" asosida amalga oshiriladi.

Kuzatuv kengashining asosiy vazifalari:

- MTT faoliyatini strategik rivojlantirishga ko'maklashish.
- MTTning moliyaviy barqarorligini ta'minlashga ko'maklashish.
- Ta'lim sifatini oshirishga qaratilgan takliflar ishlab chiqish.
- MTTning ochiqligi va shaffofligini ta'minlash.
- MTTda korrupsiyaga qarshi kurashishga ko'maklashish.
- Jamoatchilik nazoratini amalga oshirish.

Kuzatuv kengashining tarkibi:

KK tarkibi odatda 7-11 kishidan iborat bo'ladi va quyidagilar kirishi mumkin:

- Ota-onalar vakillari.
- Mahalla fuqarolar yig'ini vakillari.
- Homiy tashkilotlar vakillari.
- Ta'lim sohasidagi mutaxassislar.
- Jamoatchilik vakillari.

Kuzatuv kengashining faoliyatini tashkil etish:

1. Tarkibni shakllantirish: KK tarkibi MTT direktori tavsiyasiga ko'ra tuman (shahar) hokimligi tomonidan tasdiqlanadi.

2. Raisni saylash: KK a'zolari o'z tarkibidan raisni saylaydilar.

3. Yig'ilishlarni o'tkazish: KK yig'ilishlari kamida har chorakda bir marta o'tkaziladi. Zarurat tug'ilganda navbatdan tashqari yig'ilishlar ham o'tkazilishi mumkin.

4. Kun tartibini shakllantirish: Yig'ilish kun tartibi KK raisi tomonidan MTT direktori bilan kelishilgan holda tuziladi.

5. Qarorlar qabul qilish: KK qarorlari yig'ilishda hozir bo'lgan a'zolarining oddiy ko'pchilik ovozi bilan qabul qilinadi.

6. Qarorlarni rasmiylashtirish: KK qarorlari bayonnoma bilan rasmiylashtiriladi va MTT direktori tomonidan ijro etiladi.

Kuzatuv kengashining huquqlari:

- MTT faoliyati bilan bog'liq hujjatlar bilan tanishish.
- MTT direktoridan zarur ma'lumotlarni so'rash.
- MTT faoliyatini yaxshilash bo'yicha takliflar kiritish.
- MTTda o'tkazilayotgan tadbirlarda ishtirok etish.
- O'z vakolatlari doirasida MTT direktoriga tavsiyalar berish.

Kuzatuv kengashining mas'uliyati:

- O'z vazifalarini sifatli bajarish.
- MTT manfaatlarini himoya qilish.
- O'z faoliyatida qonuniylik, xolislik va shaffoflikni ta'minlash.
- MTT faoliyati to'g'risida jamoatchilikni xabardor qilish.

Kuzatuv kengashining faoliyatini monitoring qilish:

Tuman (shahar) hokimligi KK faoliyatini monitoring qilib boradi va zarur hollarda unga metodik yordam ko'rsatadi.

• Kuzatuv kengashi MTT boshqaruv organining bir qismi hisoblanmaydi, lekin uning faoliyatini nazorat qilish va rivojlantirishga ko'maklashishda muhim rol o'ynaydi.

• Kuzatuv kengashi a'zolari o'z vazifalarini jamoatchilik asosida bajaradilar.

• Kuzatuv kengashi o'z faoliyatida O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlariga amal qiladi.